

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2020-4-022
Karar Sayısı : 20-21/280-134
Karar Tarihi : 30.04.2020

(Menfi Tespit/Muafiyet)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN

B. RAPORTÖRLER : Esin AYGÜN, Buket ARI, Damla YAZ, Burçin GÜLEŞ

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN

: - Türkiye Bankalar Birliği
Temsilcisi: Av. Prof. Dr. İ. Yılmaz ASLAN
Gazi Umur Paşa Sok. Bimar Plaza 38/7-8 Balmumcu 34349
Beşiktaş/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Türkiye Bankalar Birliğinin 27.01.2020 tarih ve 02 sayılı tavsiye kararına menfi tespit verilmesi veya muafiyet tanınması talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 26.02.2020 tarih ve 2010 sayılı giren bildirim ve en son 14.04.2020 tarih ve 3634 sayılı ile giren cevabi yazı üzerine düzenlenen 22.04.2020 tarih ve 2020-4-022/MM sayılı Menfi Tespit Muafiyet Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Raporda;
1. Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Yönetim Kurulu'nun 27.01.2020 tarih ve 02 sayılı Tavsiye Kararı'nın (Karar) 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesi kapsamında rekabet ihlali içeren bir teşebbüs birliği kararı olduğu,
 2. Karar'ın içerdiği rekabet sınırlamaları nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesine göre menfi tespit belgesi verilemeyeceği,
 3. Karar'ın;
 - A) 25 milyon TL üzerindeki borçların,
 - Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları (FYYÇA) kapsamında ya da kapsamı dışında yeniden yapılandırmalarda, değişken faiz oranı tercih edilmişse, baz faiz oranının TL Referans Faiz Oranı (TLREF) üzerinden belirlenebileceğine ilişkin hükmün 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde yer alan muafiyet koşullarına aykırılık içermediği ve bireysel muafiyetten yararlanabileceği;
 - FYYÇA kapsamında yeniden yapılandırılmasında TLREF oranının, kredinin kullandırım tarihinden bir iş günü öncesi ile 30 gün öncesinin (tatil gününe denk gelmesi durumunda takip eden iş günü seçilecektir) endeks verileri kullanılmak suretiyle hesaplanabileceği ve 3 ayda bir güncellenebileceğine ilişkin hükümlerin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde yer alan koşullara aykırılık taşımadığı ve bireysel muafiyetten yararlanabileceği,
 - B) FYYÇA dışında kalan;

- 25 milyon TL altı borçların yeniden yapılandırılmasında değişken faiz oranı tercih edilmesi halinde faiz oranının 0-2 yıl vadeli işlemlerde TLREF+1; 2-5 yıl vadeli işlemlerde TLREF+2 şeklinde belirlenebilmesine dair oranların azami oranlar olacak şekilde belirlenmesi,
- Miktar sınırlaması olmaksızın bütün yeniden yapılandırılacak borçlarda TLREF oranının 3 ayda bir güncellenebilmesine ve TLREF oranının kredinin kullanılma tarihinden bir iş günü öncesi ile 30 gün öncesinin (tatil gününe denk gelmesi durumunda takip eden iş günü seçilecektir) endeks verileri kullanılmak suretiyle hesaplanabilmesine ilişkin hükümlerin ancak yeniden yapılandırmaya başvuracak borçlunun tercih etmesi halinde uygulanabilmesi şeklinde düzenlenmesi halinde bireysel muafiyetten yararlanabileceği

ifade edilmiştir.

G. İNCELEME ve DEĞERLENDİRME

G.1. TBB Hakkında Bilgi

- (4) TBB, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun (5411 sayılı Kanun) 79. maddesi hükümlerine göre tüm mevduat bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının üye olmak zorunda oldukları tüzel kişiliği haiz kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur. TBB'nin hâlihazırda 48 adet üyesi bulunmaktadır.

G.2. FYYÇA'ya İlişkin Mevzuat

- (5) Resmi Gazete'nin 19.07.2019 tarih ve 30836 mükerrer sayılı nüshasında 7186 sayılı Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun yayımlanmış, mezkûr Kanun ile Bankacılık Kanunu'na eklenen geçici 32. madde ile Türkiye'de faaliyette bulunan banka, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketleri ile aynı maddede tanımlanan diğer finansal kuruluşlarla kredi ilişkisinde bulunan ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) tarafından çıkarılan yönetmeliğe göre hazırlanan Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları (Çerçeve Anlaşmalar) ile belirlenen borçluların¹, bu kuruluşlar tarafından kullanılmış olan kredilere ilişkin olarak alınacak tedbirlerle, geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmelerine ve istihdama katkıda bulunmaya devam etmelerine imkân verilmesini sağlamak amacıyla, dâhil oldukları risk grubundaki diğer borçlularla bir bütün olarak veya kısmen yeniden yapılandırmaya tabi tutulabileceği; bu madde uyarınca yapılacak finansal yeniden yapılandırmalara ilişkin usul ve esasların BDDK tarafından çıkarılan yönetmelik hükümleri çerçevesinde hazırlanan Çerçeve Anlaşmalar ile belirleneceği; bu madde hükümlerinin bu maddenin yayımı tarihinden itibaren iki yıl süreyle uygulanacağı, bu süreyi iki yıl daha uzatmaya Cumhurbaşkanı'nın yetkili olduğu, Çerçeve Anlaşmalar'ın BDDK tarafından çıkarılan yönetmelik uyarınca TBB tarafından hazırlanacağı ve Alacaklı Kuruluşlarca² imzalanacağı hükümlerine yer verilmiştir.

¹ 5411 sayılı Kanun'a tabi kuruluşlar, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu, 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu, 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun ile yatırım ortaklıkları hariç 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 35. maddesine tabi kuruluşlar dışında kalan Türkiye'de kurulu şirketlerdir.

² 5411 sayılı Kanun'un 3. maddesinde geçen bankalar, 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu'nun 3. maddesinde geçen şirketler, borçlulara doğrudan kredi kullanmış olan yurt dışında kurulu bankalar ve finansal kuruluşlar, Türkiye'ye doğrudan yatırım yapan çok taraflı

- (6) Aynı maddenin devamında, finansal yeniden yapılandırma kapsamına alınacak borçluların mali durumlarının tespit edilmesi ve bu kapsamda borçlarının yeniden yapılandırılması sonucunda borçlarını geri ödeme kabiliyeti kazanacağına kanaat getirilmesinin şart olduğu; buna ilişkin değerlendirmenin bağımsız denetim kuruluşlarına, Çerçeve Anlaşmalar kapsamında belirlenecek yeterli bilgi ve uzmanlığa sahip kuruluşlara veya borçlu tarafından kabul edilmesi halinde Alacaklı Kuruluşlara yaptırılacağı ve borçlarını geri ödeme kabiliyeti kazanamayacağına kanaat getirilen borçluların finansal yeniden yapılandırma kapsamına alınamayacağı düzenlenmektedir.
- (7) Yine aynı madde kapsamında finansal yeniden yapılandırmalarda; kredilerin vadelerini uzatmak, kredileri yenilemek, 13.12.2012 tarih ve 28496 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Kanunu'nun (Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Kanunu) 9. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla ilave kredi vermek, anapara, faiz, temerrüt faizi, gecikme cezaları ve kâr payları ile kredi ilişkisinden doğan diğer her türlü alacağı indirmek veya bunlardan kısmen veya tamamen vazgeçmek, teminat azaltmak, anapara, faiz veya kâr payı alacaklarını; kısmen veya tamamen iştirake çevirmek, özel amaçlı şirketler ile 30.12.2012 tarih ve 28513 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'na (Sermaye Piyasası Kanunu) göre kurulan yatırım fonlarına aynî, nakdî ya da tahsil şartına bağlı bir bedel karşılığı devir veya temlik etmek, borçlu ya da üçüncü kişilere ait aynî değerler karşılığında kısmen veya tamamen tasfiye etmek, satmak, bilanço dışına çıkarmak, diğer Alacaklı Kuruluşlar³ ve alacaklılarla birlikte hareket ederek protokoller yapmak gibi gerekli görülen tedbirlerin alınacağı ve finansal kiralama sözleşmelerine konu mallar için de 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 307. maddesi hükümlerinin kıyasen uygulanacağı belirtilmektedir.
- (8) Çerçeve Anlaşmalara ilişkin bir başka düzenleme olan 15.08.2018 tarih ve 30510 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Finansal Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması Hakkında Yönetmelik'te (Yeniden Yapılandırma Yönetmeliği) yeniden yapılandırmanın esasları düzenlenmiştir. Anılan Yönetmelik, 21.11.2018 tarih ve 30602 sayılı Resmi Gazete ile 12.09.2019 tarih ve 30886 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Finansal Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile nihai haline ulaşılmıştır. Yeniden Yapılandırma Yönetmeliği'nin 1. maddesinde 5411 sayılı Kanun'un geçici 32. maddesi uyarınca yapılacak finansal yeniden yapılandırmalara esas Çerçeve Anlaşmalar'ın hazırlanmasına ve uygulamaya konulmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesinin amaçlandığı ifade edilmektedir.
- (9) Yeniden Yapılandırma Yönetmeliği'nin 5. maddesi ile alacakların, TBB tarafından Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB) ve Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Birliği'nin (FKB) görüşleri de alınarak hazırlanan Çerçeve Anlaşmalar kapsamında ve bu anlaşmaların BDDK tarafından onaylanmasını takiben finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine bağlanmak suretiyle yeniden yapılandırılabilirliği; yeniden yapılandırılacak alacakların kapsamı, borçluların nitelikleri, asgari tutar ve şartları ve alacaklılar ile borçlular arasında ayrı ayrı imzalanacak finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerinin asgari unsurlarının Çerçeve Anlaşmalar'ıyla belirleneceği; Çerçeve Anlaşma kapsamında bir borçluyla yapılan sözleşmenin Çerçeve Anlaşmalar'ını imzalayan Alacaklı Kuruluşların alacakların üçte ikisini oluşturan çoğunluğu tarafından imzalanması halinde Çerçeve Anlaşmalar'ını imzalayan Alacaklı

bankalar ve kuruluşları, alacak tahsiline yönelik olarak bu alacaklılar tarafından kurulacak özel amaçlı şirketler ile aynı amaçla 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'na göre kurulan yatırım fonlarıdır.

³ Alacaklı Kuruluşlar dışında kalan borçludan alacaklı diğer tüm gerçek veya tüzel kişiler.

Kuruluşların tamamı tarafından alacakların yeniden yapılandırılmasının zorunlu olduğu; borçlulara doğrudan kredi kullandırmış olan yurt dışında kurulu bankalar ve finansal kuruluşlar ile Türkiye'ye doğrudan yatırım yapan çok taraflı bankalar ve kuruluşların finansal yeniden yapılandırma sürecine katılmalarına ilişkin usul ve esasların çerçeve anlaşmalarıyla belirleneceği ve bunların talepleri halinde Alacaklı Kuruluşların rızası ve kabul nisaplarına bağlı olmaksızın finansal yeniden yapılandırmaya dahil olabileceği; diğer alacaklıların sözleşmeye taraf sıfatıyla katılabilmesinin şartları, sözleşmelerin feshi ve fesih halinde uygulanacak yaptırımların da Çerçeve Anlaşmalar'da düzenleneceği düzenlenmektedir.

- (10) Yeniden Yapılandırma Yönetmeliği'nin 6. maddesi uyarınca TBB tarafından hazırlanan Çerçeve Anlaşmalar'ının Alacaklı Kuruluşların yetkili temsilcilerince kabul edilerek imzalanacağı ve ölçek büyüklüğü ve sektörel faaliyet alanı bakımından farklı niteliklere sahip borçluların nitelikleri itibarıyla gruplandırılarak her bir borçlu grubu için ayrı bir çerçeve anlaşma hazırlanabileceği belirtilmektedir.
- (11) Yeniden Yapılandırma Yönetmeliği'nin "Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmalarının Asgari Unsurları" başlıklı 7. maddesinin ilk fıkrasında Çerçeve Anlaşmalar'da finansal yeniden yapılandırma sürecinin işleyişine ilişkin temel şart ve esaslar, borçluların asgari nitelikleri, anlaşmaların taraflara yüklediği yükümlülükler, anlaşmalara aykırılık halleri, alacaklılar ile borçlular arasında imzalanacak sözleşmelerin asli unsurları ve taraflara yükleyeceği hak ve yükümlülüklerin asgari çerçevesinin gösterileceği düzenlenmektedir. Aynı maddenin ikinci fıkrasında ise, Çerçeve Anlaşmaları imzalayanların bu anlaşmalardan doğan yükümlülüklerini yerine getirmemeleri halinde ortaya çıkabilecek uyuşmazlıkların çözümüyle görevli olmak üzere Hakem Kurulu oluşturulacağı; Hakem Kurulu'nun, TBB Yönetim Kurulu'nun görevlendireceği tarafsız ve görevinin gerektirdiği, bilgi ve deneyime sahip üç kişiden oluşacağı ve kararlarını en az iki üyenin aynı yöndeki oyu ile alacağı; Hakem Kurulu'nun çalışma esas ve usulleri ile aldığı kararların hüküm ve sonuçlarının Çerçeve Anlaşmalar'da gösterileceği ifade edilmiştir.
- (12) Yeniden Yapılandırma Yönetmeliği'nin 8. maddesi, TBB tarafından hazırlanan ve taraflarca imzalanan Çerçeve Anlaşmalar'ın BDDK'nın onayına sunulması, onaylanmalarını müteakiben geçerlilik kazanacağını düzenlemektedir.
- (13) TBB'nin Çerçeve Anlaşmalara ilişkin yetkileri yukarıda anlatılmış olup, Çerçeve Anlaşmalar dışındaki yapılandırmalara ilişkin özel bir yetkisinin bulunmadığı ve bahse konu yapılandırmaların kural olarak herhangi bir şarta bağlı olmadığı tarafça sunulan ek bilgilerde ifade edilmektedir.

G.3. Bildirime Konu Tavsiye Karar

- (14) TBB tarafından, banka ve diğer mali kurumlara 25 milyon TL ve üzerinde kredi borcu bulunan şirketler için Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşması (Büyük Ölçekli Uygulama) (FYÇÇA-BÖÜ) ile 25 milyon TL'den az kredi borcu bulunan şirketler için Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşması (Küçük Ölçekli Uygulama) (FYYÇA-KÖÜ) olmak üzere iki ayrı Çerçeve Anlaşması Taslağı hazırlanmıştır. FYYÇA-BÖÜ BDDK'nın 09.10.2019 tarih ve 8587 sayılı Kararı ile onaylanarak yürürlüğe girmiştir. FYYÇA KÖÜ'ya Rekabet Kurulunun (Kurul) 07.11.2019 tarih ve 19-38/564-233 sayılı kararıyla, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl süreyle, rekabetçi sürecin sağlanmasına yönelik esasların dikkate alınması suretiyle muafiyet tanınmıştır.
- (15) Ardından TBB tarafından yapılan bildirim üzerine, Kurulun 23.01.2020 tarih ve 20-06/69-38 sayılı kararıyla TBB tarafından hazırlanan "Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve

Anlaşması (Büyük Ölçekli Uygulama) Kapsamında Bağıtlanan Yeniden Yapılandırmalarda TLREF Faiz Oranının Kullanılmasına İlişkin Karar Taslağı" ile "Ticari Borçlularla Bağıtlanan Yeniden Yapılandırma Sözleşmelerinde TLREF Faiz Oranının Kullanılmasına İlişkin Tavsiye Kararı Taslağı"na bireysel muafiyet tanınmasına karar verilmiştir.

- (16) TBB'nin 27.01.2020 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında anılan karar taslakları birleştirilmiş ve işbu başvurunun konusunu oluşturan Karar'ın TBB üyelerine tavsiye edilmesi sonucuna ulaşılmıştır. Başvuruya konu tavsiye niteliğindeki Karar aşağıda yer almaktadır:

"... Faiz oranı müşterinin tercihine göre sabit veya değişken olabilecektir. Değişken faiz oranı olması halinde; baz faiz oranı TL Referans Faiz Oranı olabilecektir. TL Referans Faiz oranı 3 ayda bir güncellenebilecektir. Kullandırım tarihinden bir iş günü öncesi ile 30 gün öncesinin (tatil gününe denk gelmesi durumunda takip eden iş günü seçilecektir) endeks verileri kullanılmak suretiyle bazı oluşturulacak TL Referans Faiz Oranı hesaplanacaktır.

25 milyon TL altında borcu olan firmalar için değişken faiz oranının kullanılması halinde; uygulama 0-2 yıl vadeli işlemlerde, TL Referans Faiz Oranı+1 puan, 2-5 yıl vadeli işlemlerde TL Referans Faiz Oranı+2 puan olarak yapılabilecektir..."

- (17) Yukarıda yer alan Karar, TBB üyeleri tarafından reel sektör firmaları bakımından gerçekleştirilecek FYY dahilinde ve haricinde tüm yeniden yapılanmaları kapsamakta olup, değişken faiz oranı tercih edilmesi halinde Karar'da yer alan unsurlar tavsiye edilmektedir.
- (18) Buna göre, 25 milyon TL altında borcu bulunan firmalar için değişken faiz tercih edildiği takdirde nihai faiz oranının 0-2 yıl vadeli işlemlerde TLREF+1, 2-5 yıl vadeli işlemlerde TLREF+2 olarak kullanılması tavsiye edilmektedir. Bunun dışında kalan tüm yeniden yapılandırmalarda nihai faiz oranı tavsiye edilmemekte olup, TLREF'in baz faiz oranı olarak kullanılması tavsiye edilmektedir. Ek olarak Karar'da, TLREF'in güncellenme sıklığı ve hesaplanmasında esas alınacak verilere ilişkin öneriler olduğu da görülmektedir. Buna göre, TLREF oranı 3 ayda bir güncellenebilecek; kredinin kullandırılma tarihinden bir iş günü öncesi ile 30 gün öncesinin (tatil gününe denk gelmesi durumunda takip eden iş günü seçilecektir) endeks verileri kullanılmak suretiyle bazı oluşturulacak TLREF oranı hesaplanacaktır.
- (19) Bununla birlikte yine yukarıda bahsi geçen 25 milyon TL üstü ve altı borçların yapılandırma sürecinin hem FYYÇA (Büyük ve Küçük Ölçekli Uygulamalar) hem de Karar'da yer alan hükümler ile düzenlenmesinin aynı anda nasıl yürütüleceği hususlarında tarafça sunulan ek bilgilerde özetle;
- FYYÇA-KÖU'da yapılandırma parametrelerinin bağlayıcı olarak belirlenmesinden dolayı Karar'ın bu kapsamda bağıtlanan sözleşmelerde bir etkisinin bulunmayacağı,
 - FYYÇA-BÖU'da yapılandırma parametreleri belirlenmediğinden tavsiye nitelikteki Karar'ın bu kapsamda bağıtlanabilecek sözleşmelerde dikkate alınabilmesinin mümkün olabileceği,
 - TBB'nin FYYÇA (Büyük ve Küçük Ölçekli Uygulamalar) dışındaki yapılandırmalara ilişkin özel bir yetkisinin bulunmadığı, ancak FYYÇA (Büyük ve Küçük Ölçekli Uygulamalar) kapsamı dışında yapılacak olan yeniden

yapılandırmalar için de tarafların tavsiye edilen hususları sözleşme içine dahil edebilecekleri

ifade edilmiştir.

(20) Bu çerçevede, FYYÇA haricinde ve dahilinde yeniden yapılandırılmak istenen 25 milyon TL altı ve üstü borçlar için durum aşağıdaki şekilde özetlenebilecektir:

- 25 milyon TL üstü borçların;

FYYÇA-BÖÜ kapsamında yeniden yapılandırılmasında, TBB tarafından hazırlanan ve herhangi bir yapılandırma parametresi içermeyen 9 Ekim 2019 tarihli Çerçeve Anlaşma hükümleri uygulanacak olup bildirme konu tavsiye niteliğindeki Karar ile birlikte bu yeniden yapılandırmalar için değişken faiz oranı tercih edilmişse; baz faiz oranı TLREF oranı üzerinden belirlenebilecek ve TLREF oranı da 3 ayda bir güncellenebilecektir. TLREF oranı, kredinin kullandırım tarihinden bir iş günü öncesi ile 30 gün öncesinin (tatil gününe denk gelmesi durumunda takip eden iş günü seçilecektir) endeks verileri kullanılmak suretiyle hesaplanabilecektir.

FYYÇA-BÖÜ kapsamı dışındaki yeniden yapılandırmalarda 9 Ekim 2019 tarihli Çerçeve Anlaşma hükümleri uygulanmayacak; ancak yine baz faiz oranı TLREF oranı üzerinden belirlenebilecek ve TLREF oranı da 3 ayda bir güncellenebilecektir. TLREF oranı, kredinin kullandırım tarihinden bir iş günü öncesi ile 30 gün öncesinin (tatil gününe denk gelmesi durumunda takip eden iş günü seçilecektir) endeks verileri kullanılmak suretiyle hesaplanabilecektir. Bu hususlar yine tavsiye niteliği taşımaktadır.

- 25 milyon TL altı borçların;

FYYÇA-KÖÜ kapsamında yeniden yapılandırılmalarda, 07.11.2019 tarih ve 19-38/564-233 sayılı Kurulu kararı ile de uygun bulunduğu üzere, değişken faiz oranı tercih edilmesi halinde faiz oranı TLREF üzerinden belirlenecek, 0-2 yıl vadeli işlemlerde TLREF+1; 2-5 yıl vadeli işlemlerde TLREF+2 şeklinde belirlenecek ve TLREF oranı 3 ayda bir güncellenecektir. Buna göre kredinin kullandırılma tarihinden bir iş günü öncesi ile 30 gün öncesinin (tatil gününe denk gelmesi durumunda takip eden iş günü seçilecektir) endeks verileri kullanılarak krediye baz teşkil edecek faiz oranı hesaplanarak vadeye göre marj eklenerek nihai faiz oranına ulaşılacaktır. FYYÇA hükümleri bağlayıcı olarak uygulanacaktır.

G.4. İlgili Pazar

(21) "İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz"un 20. paragrafında "... *inceleme konusu işlem, gerek ürün gerekse de coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor ya da alternatif tüm tanımlar açısından rekabeti bozucu bir etki söz konusu oluyorsa pazar tanımı yapılmayabilir*" ifadesi yer almaktadır. Bu çerçevede, mevcut dosya kapsamındaki değerlendirmeye bir etkisinin bulunmayacağı anlaşıldığından ilgili ürün pazarının belirlenmesine gerek görülmemiştir.

(22) Bildirime konu Çerçeve Anlaşma, borç geri ödemelerinde geçici sorun yaşayan veya sorun yaşamaması muhtemel görülen ticari kredi borçlularının çeşitli şekillerde borçlarının yeniden yapılandırılmasını amaçlamaktadır. Söz konusu hizmetin Türkiye genelinde sunulacak olması nedeniyle ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak tanımlanmıştır.

G.5. Değerlendirme

G.5.1. 4054 sayılı Kanun'un 4. Maddesi Açısından Değerlendirme

- (23) 4054 sayılı Kanun'un 3. maddesinde teşebbüs; "*piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler*" olarak, teşebbüs birliği ise "*teşebbüslerin belirli amaçlara ulaşmak için oluşturduğu tüzel kişiliği haiz ya da tüzel kişiliği olmayan her türlü birlikler*" olarak tanımlanmıştır. TBB, 5411 sayılı Kanun'un 79. maddesi hükümlerine göre tüm mevduat bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının üye olmak zorunda buldukları tüzel kişiliği haiz kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur. Rekabet hukuku literatüründe bu tür kuruluşlar "profesyonel meslek birlikleri" olarak da tasvir edilmekle beraber, rekabet hukuku bağlamında bir kararın teşebbüs birliği kararı olup olmadığının değerlendirilmesinde teşebbüs birliğinin ekonomik hayata ilişkin kararlar alıp almadığı hususu önem kazanmaktadır.
- (24) Bu çerçevede, 5411 sayılı Kanun'un geçici 32. maddesi ve Yeniden Yapılandırma Yönetmeliği'nin 5. 6. ve 8. maddeleri uyarınca TBB Finansal Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları'nı hazırlamakla görevlendirilmiştir. Bununla birlikte, TBB'nin 10.01.2020 tarihli "Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşması (Büyük Ölçekli Uygulama) Kapsamında Bağitlanan Yeniden Yapılandırmalarda TLREF Faiz Oranının Kullanılmasına İlişkin Karar Taslağı" ve "Ticari Borçlularla Bağitlanan Yeniden Yapılandırma Sözleşmelerinde TLREF Faiz Oranının Kullanılmasına İlişkin Tavsiye Kararı Taslağı" hakkında Kuruma muafiyet başvurusunda bulunulmuş ve Kurul 23.01.2020 tarih ve 20-06/69-38 sayılı kararı ile bahse konu kararlara muafiyet tanımıştır. İlerleyen süreçte TBB, 27.01.2020 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında her iki karar taslağını birleştirerek işbu bildirim konu Karar'ı almıştır. Bahse konu Karar'a göre; finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerinde değişken faiz uygulanmasının tercih edilmesi halinde baz faiz oranı TLREF faiz oranı olacaktır. Ek olarak Karar'da, TLREF'in güncellenme sıklığı ve hesaplanmasında esas alınacak verilere ilişkin öneriler olduğu da görülmektedir. Görüldüğü üzere yeniden yapılandırma anlaşmalarındaki vade ve faiz gibi parametreler Alacaklı Kuruluşların ekonomik faaliyetleri kapsamında aldıkları ticari kararları etkileyebilecek nitelikteki unsurlardır. Bu çerçevede bildirim konu uygulamanın 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesi gereken bir teşebbüs birliği kararı olduğu kanaatine ulaşılmıştır.
- (25) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde mal ve hizmet piyasalarında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri yasaklanmaktadır. Bu yönde aynı maddenin (a) bendinde, "*mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi*" örnek olarak sayılmaktadır. Bildirim konu Karar'da; TBB'ye üye teşebbüsler ve diğer Alacaklı Kuruluşlar finansal yapılandırmaya esas teşkil edebilecek vade, faiz oranı ve hesaplanma şekli gibi hususların beraberce belirlediklerinden bu karar ticari krediler hizmetleri pazarındaki rekabeti etkileme potansiyeli taşımaktadır. Bildirim konusu Karar'da, değişken faiz oranının taraflarca tercih edildiği yeniden yapılandırma işlemlerinde TBB tarafından baz faiz oranı olarak TLREF faiz oranının kullanılması, ayrıca 25 milyon TL altında borçlular için değişken faizli yeniden yapılandırmalarda uygulanacak nihai faiz oranının hesaplanmasına ilişkin parametrelerin öngörüldüğü anlaşılmaktadır. Her ne kadar bahse konu Karar tavsiye niteliğinde olsa da baz alınan faiz oranından yola çıkarak nihai faiz oranına esas teşkil eden parametrelerin Alacaklı Kuruluşlarca oluşturulan TBB bünyesinde alınan bir kararla belirlendiği, bu nedenle söz

konusu Karar 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamına girebileceğinden anılan Karar'a 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilmesinin mümkün olamayacağı kanaatine varılmıştır.

- (26) Başvuru konusu Karar'ın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabeti sınırlama etkisi doğurabilecek bir teşebbüs birliği kararı olduğu tespitinden sonra nihai olarak söz konusu uygulamaların, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde düzenlenen bireysel muafiyet şartlarını taşıyıp taşımadığının ortaya konulması gerekmektedir. İlgili Karar'a bireysel muafiyet tanınabilmesi için Kanun'un 5. maddesinde sayılan iki olumlu iki olumsuz koşulun birlikte sağlanması gerekmektedir.

G.5.2. 4054 sayılı Kanun'un 5. Maddesi Açısından Değerlendirme

- (27) Bildirime konu olan Karar ile kabul edilen düzenlemeler üç temel kategoride ele alınabilecektir. Bunlar:

1- FYYÇA kapsamındaki ve dışındaki 25 milyon TL üstü borçlar bakımından değişken faiz tercih edilmesi halinde TLREF oranının kullanılmasının tavsiye edilmesi (25 milyon TL altındaki borçlar bakımından FYYÇA-KÖU kapsamında zorunlu hale gelmişti),

2- FYYÇA kapsamındaki ve dışındaki 25 milyon TL üstü borçlar bakımından değişken faiz tercih edilmesi durumunda TLREF oranının 3 ayda bir güncellenebilmesi ve güncellemeye esas TLREF oranının kredinin kullandırım tarihinden bir iş günü öncesi ile 30 gün öncesinin (tatil gününe denk gelmesi durumunda takip eden iş günü seçilecektir) endeks verileri kullanılmak suretiyle hesaplanabilmesi,

3- 25 milyon TL altında ve FYYÇA-KÖU kapsamı dışında olan borçlar bakımından değişken faiz oranı tercih edilmesi halinde faiz oranının 0-2 yıl vadeli işlemlerde TLREF+1; 2-5 yıl vadeli işlemlerde TLREF+2 şeklinde belirlenebilmesi ile TLREF oranının, kredinin kullandırım tarihinden bir iş günü öncesi ile 30 gün öncesinin (tatil gününe denk gelmesi durumunda takip eden iş günü seçilecektir) endeks verileri kullanılmak suretiyle hesaplanabilmesi ve aynı zamanda TLREF oranının 3 ayda bir güncellenebilmesi.

- (28) Yukarıda sayılan hususlara ilişkin olarak, FYYÇA-BÖU ve KÖU hakkında yapılan muafiyet başvurularında Kurul tarafından, FYYÇA kapsamında getirilen,

i- değişken faiz oranı tercih edilmesi halinde faiz oranının 0-2 yıl vadeli işlemlerde TLREF+1; 2-5 yıl vadeli işlemlerde TLREF+2 şeklinde belirlenebilmesine,

ii- TLREF oranının 3 ayda bir güncellenebilmesi ve güncellemeye esas TLREF oranının kredinin kullandırım tarihinden bir iş günü öncesi ile 30 gün öncesinin (tatil gününe denk gelmesi durumunda takip eden iş günü seçilecektir) endeks verileri kullanılmak suretiyle hesaplanabilmesine,

iii- gerek FYYÇA kapsamında gerek haricinde gerçekleştirilecek yeniden yapılandırmalarda TLREF faiz oranının kullanılmasına

ilişkin TBB kararları ayrıntılı olarak değerlendirilmiş ve bunlara bireysel muafiyet verilmiştir.

- (29) İşbu bildirimde ise, FYYÇA dışındaki yeniden yapılandırmalarda da (i) ve (ii) maddelerinde yer alan hususların hayata geçirilmesinin tavsiye edildiği görülmektedir. Dolayısıyla, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde yapılacak değerlendirmede

FYYÇA dışındaki yeniden yapılandırmalar için getirilen bu iki parametre üzerinde yoğunlaşmıştır.

a) Malların Üretim veya Dağıtım ile Hizmetlerin Sunulmasında Yeni Gelişme ve İyileşmelerin ya da Ekonomik veya Teknik Gelişmenin Sağlanması

- (30) 25 milyon TL üstü borçların yeniden yapılandırılması bakımından (FYYÇA kapsamındaki ve dışındaki) değişken faiz tercih edilmesi halinde TLREF oranının kullanılmasının tavsiye edilmesine dair, Bildirim Formunda finansal yeniden yapılandırmalarının temel amacının borçluların kredi borçlarına ilişkin olarak alınacak tedbirlerle geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmelerine, üretim, yatırım, istihdam faaliyetlerini sürdürmelerine, dolayısıyla ekonomik büyümeye imkân vermek olduğu ifade edilmiştir. Bundan başka, gerek reel sektör, gerekse mali sektör kuruluşlarının, bilançolarına düzen, sağlık ve şeffaflık kazandırılması, vergi tahsilatının artırılmasının sağlanması Karar ile beklenen diğer etkinlik kazanımları olarak sunulmuştur. Karar'la birlikte değişken faizli yeniden yapılandırmalara belirli vadelere göre TLREF'e dayalı faiz oranı öngörülmesinin ise yapılandırmaların hızlandırılmasını ve düşük maliyetli olarak gerçekleştirilmesini sağlayacağı ifade edilmiştir.
- (31) Bildirim Formunda Karar'ın yeni bir krediden ziyade var olan kredilerin geri dönüşünün sağlanması noktasında değişken faiz oranı açısından TLREF'in gösterge faiz olarak kullanılması halinde ortaya çıkacak etkinlik argümanlarına ayrıca yer verilmiştir. Nitekim TLREF'in öncelikli amacının, Türk bankalarının kredi ve likidite risklerini elimine ederek faiz oranlarını ölçmek, bu yolla da faiz ve kur dalgalanmalarından en az etkilenecek şekilde işlemlerini gerçekleştirmelerini sağlamak olduğu ifade edilmiştir. Buna göre, TLREF sayesinde dövizin yarattığı faiz ve kur risklerinin dengelenmesi (*hedge*) işlemlerinin yurt içine taşınabileceği ve kredi veren kuruluşların faiz risklerini yönetme noktasında kontrolü ellerinde bulundurmalarını sağlayan değişken faizli borçlanmaları yolunda çeşitli faydalar sağlanacağı ve aynı kontrolün borçlularında elinde bulundurmasının ekonomik etkinliği artıracığı belirtilmiştir.
- (32) Diğer yandan TLREF vasıtasıyla, yurt dışından Türk Lirası kaynağı sağlarken karşılığında ekstra yabancı para gönderimi gerekliliğinin ve faiz risklerinin yönetimi noktalarında, yabancı bankalar nezdindeki ekstra yabancı para likiditesine duyulan ihtiyacın azalacağı vurgulanmıştır. Yine TLREF sayesinde, Türkiye'de yerleşik kredi kuruluşlarının faiz ve kur riskini dengeleme amaçlı SWAP işlemlerinin yurt içinde gerçekleştirilmesini mümkün kılacağı, Türk Lirası cinsinden borçlanma ve yatırımın teşvik edilerek Türkiye'de ulusal para kullanımının artacağı ve tek başına ülke açısından büyük ekonomik risk yaratan dolarizasyon probleminin hafifletilebileceği belirtilmiştir.
- (33) Bilindiği üzere sorunlu kredilere bağlı zararların ekonominin tümü üzerinde olumsuz etkilerinin bulunması borçların yeniden yapılandırılması gereksinimini doğurmaktadır. Zira sorunlu kredilere tahsis edilen fonlar, daha yüksek getirili alternatif alanlara yöneltilemediği gibi yüksek düzeyde idari ve hukuki giderlere de yol açmaktadır. Kredi sorunlu bir hal aldığı anda banka tarafından şirketin durumuna bakılarak yeniden yapılandırmaya gidilebilir. Burada amaç, banka açısından en verimli ve kısa sürede kredinin kapatılmasıdır. Böylelikle ekonominin tümü üzerindeki olumsuz etkiler bertaraf edilmekte ve sonuç olarak finansal darboğaz yaşayan firmaların gerek katma değer yaratmaya devam etmeleri, gerekse öngörülen süre içerisinde mali kesime olan geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmeleri ve vergi tahsilatının artırılması sağlanmaktadır. Finansal yapılandırma uygulamalarının borçlu firmaların faaliyetlerinin sürdürülebilirliğini sağlarken alacaklı firmalar tarafından alacaklarının tahsiline imkân vermesi ve dolayısıyla mal ve hizmetlerin arzında devamlılığın sağlanmasına hizmet

edeceği anlaşılmaktadır. Ek olarak bahse konu Karar'ın ülke kaynaklarının yurt dışına aktarılmasının belirli derecede önüne geçerek Türk Lirası cinsinden verilen kredilerin faiz riskini yönetmek için yurt dışında dolar tutulması zorunluluğunu azaltabileceği, tüketim ve yatırım işlemlerinin kur ve faiz dalgalanmalarından çok daha az oranlarda etkilenmesini sağlayabileceği, kredi veren Türk kuruluşlarının döviz likiditelerini kullanmalarının önüne geçebileceği, döviz yerine uzun vadeli Türk Lirası ile kredi kullanılmasını mümkün hale getirebileceği ve sonuç olarak kredi maliyetlerinde düşüş sağlayabilecek ortamı oluşturabileceği kanaatine varılmıştır. Bu bakımdan FYY kapsamında ya da haricindeki yeniden yapılandırmalarda TLREF faiz oranının kullanılmasının açıklanan etkinlikleri gerçekleştireceği değerlendirilmektedir.

- (34) 25 milyon TL altında ve FYYÇA-KÖU kapsamı dışında olan borçlar için değişken faiz oranı tercih edilmesi halinde faiz oranının 0-2 yıl vadeli işlemlerde TLREF+1 puan; 2-5 yıl vadeli işlemlerde TLREF+2 puan şeklinde belirlenebilmesine ve bu kategori borçların yanı sıra FYYÇA dışındaki 25 milyon TL üstü borçlar bakımından da TLREF oranının, kredinin kullandırım tarihinden bir iş günü öncesi ile 30 gün öncesinin (tatil gününe denk gelmesi durumunda takip eden iş günü seçilecektir) endeks verileri kullanılmak suretiyle hesaplanabilmesi ve aynı zamanda TLREF oranının 3 ayda bir güncellenebilmesine ilişkin olarak, bunun finansal yeniden yapılandırmaların hızlı bir şekilde ve düşük maliyetli olarak gerçekleştirilmesi ile Çerçeve Anlaşma dışı yapılandırmalar ve Çerçeve Anlaşma'lar arasındaki geçişkenliğin kolaylaştırılması şeklinde iki temel etkinlik argümanı ileri sürülmüştür.
- (35) Buna ek olarak, güncelleme sıklığı açısından esas alınan 3 aylık dönemin, reel ekonomideki gelişmelerin bilançolara yansımak suretiyle finansal piyasalarda görünüme sahip olduğu döneme işaret ettiği; hesaplama yöntemi bakımından önerilen kullandırım tarihinden önceki yaklaşık 1 aylık dönemin ise, yeniden yapılandırmaya ilişkin değişken faiz oranının taraflarca kabul edildiği dönemdeki fiyatlama seviyesini yansıtmaya hizmet ettiği ifade edilmiştir. Referans alınması önerilen TLREF gösterge faiz oranının yanında güncelleme sıklığı ve hesaplama yönteminin de önerilmesinin, öngörülebilirlik sağlamaya yönelik olduğu, böylelikle gösterge faiz oranının yanı sıra, güncelleme sıklığı ile hesaplama yöntemi açısından da belirlilik ve öngörülebilirlik oluşturulabileceği ve borçluların yapılandırma süresince değişken faiz oranının yaratabileceği risklerden mümkün mertebe arı tutulmasının sağlanacağı belirtilmiştir. Bu bağlamda, güncelleme sıklığı ve hesaplama yöntemi açısından önerilen hususların piyasa koşullarını yansıtmaya yönelik olması sebebiyle; borçluların yapılandırma süresince değişken faiz oranının yaratabileceği risklerden korunması, böylelikle belirli ve öngörülebilir bir yapılandırma sürecine girerek geri ödemelerini ekonomik koşullarla paralel olarak gerçekleştirmeye devam etmesi ve en nihayetinde iktisadi faaliyetlerini sürdürmesi amaçlanmaktadır.
- (36) Yeniden yapılandırmalar hakkında yapılan önceki iki bildirimde değerlendirilen hususlar dahilinde, FYYÇA kapsamında yer alan yeniden yapılandırmalarda maliyet ve etkinlik argümanları, borçluların her bir banka ile ayrı ayrı yeniden yapılandırma müzakeresine girmeden, borçlu olduğu Alacaklı Kuruluşların bir araya gelerek oluşturdukları yapıya başvurmaları ve sonrasında sürecin bu yapı dahilinde sürdürülmesi noktasında yoğunlaşmaktadır. Bu uygulamalarda, FYYÇA-BÖU'da Alacaklı Kuruluşlar Konsorsiyumu (AKK), FYYÇA-KÖU'da ise Başvuruyu Kabul Eden Alacaklı Kuruluşun (BKEAK) temsil ettiği alacaklılardan oluşan yapı kapsamında belli bir çoğunluğa ulaşan alacaklıların kabul ettiği yeniden yapılandırma talepleri azınlıkta kalan alacaklılar tarafından da kabul edilmekte ve yeniden yapılandırmanın gerçekleşmesi için gerekli idari ve mali süreçler bahse konu yapı dahilinde tek elden sürdürülmekteydi. Borçlunun

çoğunluk alacaklılar ile mutabık kaldığı yapılandırma parametreleri (vade, faiz oranı, güncellenme sıklığı, hesaplanma endeksleri vs.) diğer alacaklılar için de geçerli olmakta, böylelikle yeniden yapılandırmanın hızlı ve az maliyetli şekilde gerçekleştirilmesi amaçlanmaktaydı.

- (37) Bildirime konu Karar'a gelindiğinde, FYYÇA kapsamı dışında kalan 25 milyon TL altı ve üstü borçlar için, değişken faiz tercih edilmesi durumunda TLREF oranının, kredinin kullandırım tarihinden bir iş günü öncesi ile 30 gün öncesinin (tatil gününe denk gelmesi durumunda takip eden iş günü seçilecektir) endeks verileri kullanılmak suretiyle hesaplanabilmesi ve aynı zamanda TLREF oranının 3 ayda bir güncellenebilmesine ilişkin bir hesaplama parametresi getirildiği görülmektedir. Buna ek olarak FYYÇA kapsamı dışındaki 25 milyon TL altındaki borçlar için değişken faiz oranı tercih edilmesi halinde faiz oranının 0-2 yıl vadeli işlemlerde TLREF+1; 2-5 yıl vadeli işlemlerde TLREF+2 şeklinde belirlenecek nihai faiz oranlarının tavsiye edildiği görülmektedir. Açıklandığı üzere, bu parametrelerin TBB bünyesinde Alacaklı Kuruluşlara yönelik olarak belirlenmesi şeklindeki rekabeti kısıtlayıcı niteliğini dengeleyen ve etkinlik kazanımını sağlayan unsur, FYYÇA kapsamında gerçekleşen yeniden yapılandırmalarla beraber getirilen avantaj ve kolaylıklardır. Ancak FYYÇA dışında bahse konu türdeki rekabet kısıtlarının aynı şekilde dengeleyici nitelik taşıdığını ve etkinlik kazanımları sağladığını söylemek mümkün görünmemektedir.
- (38) Buna ek olarak, FYYÇA dahilindeki yeniden yapılandırmalarda tarafların vergi teşvik ve muafiyetlerinden yararlanması mümkün olmakta ve borçları bu kapsamda yeniden yapılandırılan borçlular aleyhine yapılacak olan icra takipleri de durmaktaydı. Bu kazanımlar, FYYÇA'nın dayanmakta olduğu mevzuat hükümlerinin bağlayıcı niteliğinin yanı sıra dikkate alınan amaçları bakımından da olumlu karşılanmaktaydı. Anılan hususlar, yeniden yapılandırma kurallarının TBB bünyesinde alınan Kararlar ile konulmasının rekabet karşıtı etkilerini etkinlik argümanı bakımından dengelemektedir.
- (39) FYYÇA kapsamına dahil borçlar ile bunlar harici borçlar arasında nasıl bir ayırım yapılması gerektiği, diğer bir ifadeyle bunlar arasındaki geçişkenliğin nasıl sağlandığı noktasında ise borçların FYYÇA kapsamında yeniden yapılandırmaya tabi tutulabilmeleri için borçluların;
- mali durumlarının ve bu kapsamda borçlarının yeniden yapılandırılması veya yeni bir itfa planına bağlanması sonucunda borçlarını geri ödeme kabiliyeti kazanacaklarının tespit edilmesi,
 - haklarında iflas kararı bulunmaması,
 - yapılan incelemelerde bilanço içi ve dışı varlık ve imkanlarının bir arada irdelenmesi sonucunda öngörülen süre içinde borçlarını yeniden ödeme kabiliyeti kazanacağına kanaat getirilmesi şeklindeki üç şartın arandığı görülmektedir.
- (40) Bu koşulların esasında FYYÇA dışındaki yeniden yapılandırmalar için aranabilecek koşullardan büyük farklılık arz etmediği anlaşılmaktadır. Nitekim cevap yazısında TBB, FYYÇA'ya katılım şartlarının oldukça düşük tutulduğunu, bu üç koşulun FYYÇA'lar dışındaki yeniden yapılandırmalarda da sağlanmasının istenebileceğini belirtmiştir. Diğer bir deyişle, ödeme kabiliyetini yeniden yapılandırma sayesinde tekrar kazanma potansiyeli taşıyan bir borçlunun FYYÇA haricindeki bir yeniden yapılandırma sürecine girmesinin önünde bir engel bulunmamakta; tam tersi durumda, yani bahse konu borçlunun bireysel yeniden yapılandırma yerine FYYÇA kapsamında yeniden yapılandırma sürecini tercih etmesinin önünde de bir engel bulunmamaktadır. Ancak, Karar'daki özellikle 25 milyon TL altındaki borçlar bakımından nihai faiz oranına işaret

eden düzenleme ile 25 milyon TL altındaki ve üstündeki miktarlar bakımından faizin güncellenme sıklığı ile baz alınacak endeks verilerinin tarih aralığına ilişkin hükümlerin, yeniden yapılandırma taraflarının hareket alanını kısıtlayacağı ve ancak bu hareket kısıtı sayesinde ileri sürülen geçişkenliğin artabileceği anlaşılmaktadır.

- (41) Sonuç olarak, TBB'nin bildirim konu tavsiye kararında yer alan;
- 25 milyon TL üstü ve FYYÇA kapsamında olmayan borçlar bakımından, değişken faiz tercih edilmesi durumunda TLREF oranının, kredinin kullandırım tarihinden bir iş günü öncesi ile 30 gün öncesinin (tatil gününe denk gelmesi durumunda takip eden iş günü seçilecektir) endeks verileri kullanılmak suretiyle hesaplanabilmesi ve aynı zamanda TLREF oranının 3 ayda bir güncellenebilmesine,
 - 25 milyon TL altında ve FYYÇA-KÖU kapsamı dışında olan borçlar için değişken faiz oranı tercih edilmesi halinde faiz oranının 0-2 yıl vadeli işlemlerde TLREF+1; 2-5 yıl vadeli işlemlerde TLREF+2 şeklinde belirlenebilmesi, TLREF oranının, kredinin kullandırım tarihinden bir iş günü öncesi ile 30 gün öncesinin (tatil gününe denk gelmesi durumunda takip eden iş günü seçilecektir) endeks verileri kullanılmak suretiyle hesaplanabilmesi ve aynı zamanda TLREF oranının 3 ayda bir güncellenebilmesine

ilişkin hükümlerin muafiyetin ilk koşulunu karşılamadığı kanaatine ulaşılmıştır.

b) Tüketicinin Bundan Yarar Sağlaması

- (42) Bildirim Formunda bu bent bakımından beklenen ilk fayda, kredi borçlarını geri ödeyemeyen borçluların geri ödeme kabiliyetine kavuşturulması, böylelikle borçluların hem sözleşmesel yükümlülüklerini yerine getirebilecek hem de faaliyetlerini aksatmadan devam ettirebilecek olması şeklinde belirtilmiştir. Bunun da tüketicinin seçeneklerinin azalmamasını sağlayacağı ifade edilmiştir. İkinci olarak, teşebbüslerin faaliyetlerini sürdürmesi halinde kapasite kullanımının artması ile tüketicilerin daha rekabetçi fiyatlarla ürün temin edebilmesinin ve daha fazla seçeneğe sahip olmasının da beklenen faydalar arasında olduğu ifade edilmiştir.
- (43) Referans faiz oranı olarak TLREF'in kullanılmasının ise genel olarak ülke ekonomisine katkı sağlayacağı ve döviz dalgalanmalarının tüm piyasalar üzerinde yarattığı finansal bozulma etkileri giderilebileceğinden nihai olarak tüketicinin bu etkinlik kazanımlarından yararlanacağı ifade edilmiştir. Ayrıca, bahse konu Karar aracılığıyla TLREF kullanımının yaygınlaşmasının ileride değişken faizli tüketici kredilerindeki referans faiz oranı olarak da TLREF'in kullanılmasına imkân tanıyabileceği belirtilmiştir.
- (44) Taraftan gelen bilgilerde, 25 milyon TL altı borcu olanlar için öngörülen nihai faiz oranının, yapılandırmaların düşük maliyetli olarak gerçekleşmesini sağlayacağı ve nihai olarak tüketicinin yararına olacağı ifade edilmiştir. Ayrıca, Kurulun 07.11.2019 tarihinde 19-38/564-233 sayılı FYYÇA-KÖU hakkında, 23.01.2020 tarihinde 20-06/69-38 sayılı FYYÇA-BÖU hakkında aldığı kararlarda, bağlayıcı olacak şekilde bahse konu faiz oranlarının uygulanmasının tüketici yararı ve etkinlik koşullarını taşıdığı vurgulanmıştır.
- (45) TBB tarafından da ifade edildiği üzere, bahse konu oranlar 5411 sayılı Kanun'un geçici 32. maddesi ile buna dayanılarak çıkartılan Yeniden Yapılandırma Yönetmeliği ile amaçlanan "*borçluların geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmelerine ve istihdama katkıda bulunmaya devam etmelerine imkân verilmesini sağlamak amacıyla, dahil oldukları risk grubundaki diğer borçlularla bir bütün olarak veya kısmen yeniden yapılandırmaya tabi tutulması*" hedeflerini gerçekleştirmek üzere yürürlüğe konulan

çerçeve anlaşmaları kapsamında değerlendirilmiştir. Diğer bir ifadeyle, belli bir risk grubundaki borçluların bir bütün olarak değerlendirilmesi ve bunların birden çok alacaklı ile ortak zeminde buluşturularak yeniden yapılandırmanın gerçekleştirilmesi FYYÇA sayesinde mümkün olmaktadır.

- (46) Bu çerçevede, FYYÇA dahilinde gerçekleştirilen yeniden yapılandırmalar sayesinde sağlanacak olan maliyet ve zaman odaklı etkinlik kazanımlarının, yeniden yapılandırılan borçlar sayesinde ortaya çıkan ekonomik düzelmelerin tüketicilere yansımaları şeklinde tezahür ettiği görülmektedir. Nitekim bahse konu kararlarda ifade edilen hususlar da, sözleşmesel yükümlülüklerini yerine getirerek ticari faaliyetlerine devam edebilecek olan borçluların tüketici seçeneklerinin azalmamasına, bunların dilediği zaman diliminde dilediği ürün ve hizmetlere ulaşmasına yardımcı olacağına işaret etmektedir. Dolayısıyla, Kurul kararlarında değerlendirilen tüketici yararı esasen FYYÇA kapsamında gerçekleşen yeniden yapılandırmanın tüketiciler üzerindeki yansımalarına ilişkindir. Bu bakımdan, FYYÇA'ya bağlı olarak elde edilen avantajların tüketici yararı üzerindeki etkilerinin FYYÇA haricinde gerçekleşen yeniden yapılandırmalarda getirilen nihai faiz ve faiz hesaplanma endeksi ile periyodu hakkında getirilen hükümlerin etkileriyle aynı şekilde ortaya çıkmayacağı açıktır.
- (47) FYYÇA-KÖU dışındaki 25 milyon TL altı borçların yeniden yapılandırılması için getirilmek istenen ve değişken faiz oranı tercih edilmesi halinde faiz oranının 0-2 yıl vadeli işlemlerde TLREF+1; 2-5 yıl vadeli işlemlerde TLREF+2 şeklinde belirlenebilmesi şeklinde düzenleme ile 25 milyon TL altında ve FYYÇA-KÖU kapsamı dışındaki ve 25 milyon TL üzerindeki bütün borçlar için değişken faiz oranı tercih edilmesi halinde TLREF oranının, kredinin kullandırım tarihinden bir iş günü öncesi ile 30 gün öncesinin (tatil gününe denk gelmesi durumunda takip eden iş günü seçilecektir) endeks verileri kullanılmak suretiyle hesaplanabilmesi ve aynı zamanda TLREF oranının 3 ayda bir güncellenebilmesine ilişkin olan hükmün tüketiciye sağlayacağı yarar ile ilgili olarak TBB tarafından;
- Yeniden yapılandırma gerçekleştirildiği dönemde ve yapılandırma süresince piyasa koşullarını yansıtacak şekilde belirlenmesi önerilen hususların, yapılandırmadan yararlanmak suretiyle "tüketici" sıfatını kazanan borçluların yapılandırma esasları doğrultusunda geri ödemelerini gerçekleştirebilmesine cevaz tanıdığı,
 - İlgili borçluların geri ödemelerini gerçekleştirerek kredi borçlarını tasfiye etmesiyle birlikte, istihdama ve ekonomik hayata katkı sağlamalarının mümkün olabileceği,
 - Böylelikle mikro ölçekte kredi geri ödemelerini gerçekleştiren borçluların elde edeceği yararlarından, makro ölçekte rekabetçi piyasalarda ürün bulabilecek olan nihai tüketicilerin de istifade edebileceği

ifade edilmiştir.

- (48) Kurulun önceki muafiyet başvuruları hakkında aldığı kararlarda, yeniden yapılandırmalarda faizin belirlenmesine ilişkin asli ve tali hususlar şeklindeki Alacaklı Kuruluşların rekabetini etkileyen parametrelerin belirlenmesi FYYÇA'lar dahilinde ulaşılması amaçlanan etkinlik kazanımlarının tüketiciler üzerindeki yansımaları kapsamında ele alınmıştır. TBB tarafından yukarıda yer verilen üç hususta özetle, borçlularını piyasa koşulları gözetilerek yeniden yapılandırılan borçlu teşebbüsün sağlayacağı istihdam ve ekonomik yaşama sunacağı katkının tüketici refahı üzerindeki olumlu etkilerinin dikkate alınması gerektiği belirtilmektedir. Ancak, gerek 0-2 yıl vadeli borçlar için TLREF+1; 2-5 yıl vadeli borçlar için TLREF+2 şeklindeki faiz oranlarının belirlenmesinin gerekse faizin güncelleme sıklığı ve hesaplamada kullanılacak endeks

verilerinin TBB tarafından tavsiye edilmesi halinde ortaya çıkacak bir tüketici yararından bahsetmek mümkün görünmemektedir. Öyle ki, TBB tarafından açıklanan tüketici yararı, esasen yeniden yapılandırmanın kendisi sayesinde ortaya çıkabilecek faydalara işaret etmektedir. Dolayısıyla, FYYÇA dışında kalan yeniden yapılandırmalar bakımından TLREF oranının hangi sıklıkta güncelleneceği ve hangi endeks verilerinin esas alınarak belirleneceğinin TBB tarafından tavsiye edilmesinin, tüketiciler üzerinde doğuracağı faydadan bahsedilemeyecektir.

- (49) Bu bağlamda, FYYÇA-KÖU dışındaki 25 milyon TL altı borçların yeniden yapılandırılması için getirilmek istenen ve değişken faiz oranı tercih edilmesi halinde faiz oranının 0-2 yıl vadeli işlemlerde TLREF+1; 2-5 yıl vadeli işlemlerde TLREF+2 şeklinde belirlenebilmesi şeklinde düzenleme ile FYYÇA'lar dışında 25 milyon TL altı ve üstü tutarındaki borçlar için TLREF oranının, kredinin kullandırım tarihinden bir iş günü öncesi ile 30 gün öncesinin (tatil gününe denk gelmesi durumunda takip eden iş günü seçilecektir) endeks verileri kullanılmak suretiyle hesaplanabilmesi ve aynı zamanda TLREF oranının 3 ayda bir güncellenebilmesine ilişkin hükümlerin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin (b) bendinde yer alan koşulu karşılamadığı kanaatine ulaşılmıştır.

c) İlgili Piyasanın Önemli Bir Bölümünde Rekabetin Ortadan Kalkmaması

- (50) Bildirim Formunda Karar'da bahsi geçen faiz oranının Alacaklı Kuruluşlar ile borçlunun değişken faiz oranını tercih etmesi halinde uygulanacağı; diğer bir ifadeyle, tarafların birlikte müzakere etmek suretiyle sabit bir faiz oranı kararlaştırabileceği ifade edilmiştir. İlaveten Karar'la faiz bakımından değişken faizin tercih edilmesi halinde TLREF'in endeks olarak kullanılacağı, bu itibarla bahse konu faiz oranının bankaların etkisinden arındırıldığı belirtilmiştir.
- (51) Bildirim Formunda yeniden yapılandırma sürecinin borçlarını geri ödemekte sorun yaşayan ya da yaşaması muhtemel görülen kredi borçlularına yönelik olduğu, başka bir kredi veren kuruluşun bahse konu borçlulara kredi verme ihtimallerinin düşük olduğu, zira bu tür kredilerin kredi veren kuruluş için riskli olduğundan bu borçlulara kredi verilmesi isteğinin oluşmasının pek mümkün olmadığı ifade edilmiştir. Ayrıca, yeniden yapılandırmanın gönüllülük esasına dayalı olduğu, dolayısıyla yeniden yapılandırmaya katılmayarak kredilerini geri ödeme kabiliyeti kazanması halinde kredi veren kuruluşların bu borçlulara yeniden kredi vermeye istekli hale gelebileceği belirtilmiştir.
- (52) Bunlara ek olarak, söz konusu Karar'ın TBB üyelerine yönelik olduğu ve borçlulara kredi kullandırmış olan yurt dışında kurulu bankalar, finansal kuruluşlar, finansal kiralama ve faktoring şirketleri gibi diğer mali kurumların Karar'ın kapsamı dışında kaldığı vurgulanmıştır.
- (53) Taraftan gelen yazıda; Türkiye'de toplam kredi hizmetleri pazarının büyüklüğünün Eylül 2019 itibarıyla (.....) TL olduğu, Eylül 2019 itibarıyla TBB üyesi bankaların (tüm kredi grupları dahil) FYYÇA (Büyük ve Küçük Ölçekli Uygulamalar) dışında gerçekleşen yeniden yapılandırmalarının (.....) TL tutarında olduğu belirtilmiş, Ekim ayı itibarıyla FYYÇA kapsamında yapılan yeniden yapılandırmaların başlamasından sonra ise Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları Ocak 2020 Aylık Raporu verilerine göre, FYYÇA-BÖU bakımından, Ekim 2019-Ocak 2020 dönemi içinde (.....) adet firmanın ((.....) grup) kapsama alındığı, kapsama alınan firmalardan (.....) firma ((.....) grup) ile Finansal Yeniden Yapılandırma Sözleşmesi (FYYS) bağitlandığı; Ekim 2019-Ocak 2020 dönemi içinde yeniden yapılandırılan toplam borç tutarının (.....) TL olduğu ifade edilmiştir. FYYÇA-KÖU açısından, Kasım 2019-Ocak 2020 dönemi içinde (.....) adet firmanın ((.....) grup) kapsama alındığı, kapsama alınan firmalardan iki firma ile

FYYS bağitlandığı; bu kapsamda Kasım 2019-Ocak 2020 dönemi içinde yeniden yapılandırılan toplam borç tutarının (.....) TL olduğu belirtilmiştir.

- (54) Bu veriler dahilinde, TBB üyelerinin toplam kredi pazarındaki büyüklüğü içindeki payı değerlendirilmiş, Türkiye kredi hizmetleri pazarının (.....)'inin TBB üyesi bankalar tarafından verilen kredilerden oluştuğu görülmüştür. Diğer bir ifadeyle, bahse konu pazarın (.....)'i TBB tarafından alınan kararların doğrudan muhatabı durumundadır.
- (55) Görüldüğü üzere FYYÇA kapsamında gerçekleşen yeniden yapılandırma tutarlarının toplam kredi pazarı içindeki oranı oldukça düşük seviyelerde kalmıştır. Özellikle günümüze kadar devam eden süreçte FYYÇA'ların etkisinin ve uygulama alanının gözlemlenme imkanı bulunmuş ve tarafça gönderilen ek bilgilerle FYYÇA'ların pazarın görece küçük bir kısmına temas ettiği anlaşılmıştır. Bu durum, FYYÇA'lar ile getirilen zorunlu nitelikteki rekabeti kısıtlayıcı düzenlemelerin etkisinin pazarda oldukça sınırlı olduğunu göstermektedir.
- (56) Buna ilaveten, bildirim konu Karar ile tavsiye edilen nihai faiz oranına ve faiz hesaplama parametrelerine yönelik hükümlerin, FYYÇA dışında kalan bütün yeniden yapılandırmalar için herhangi bir tutar sınırı olmaksızın geçerli olacağı, bu durumun ise esasında pazarın tamamında TBB'nin tavsiye niteliğinde olan ve/veya FYYÇA kapsamında zorunlu olarak getirilen hükümlerin uygulanabileceğini göstermektedir.
- (57) Bu hususta TBB tarafından;
- Muafiyetin işbu koşulunun değerlendirilmesinde tüm den gelim yönteminin izlenmesinin ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmayacağına tespit edilebilmesi adına önem arz ettiği,
 - Bu yöntem açısından ilk olarak değinilmesi gereken noktanın, bildirim konusu tavsiye kararın tüm kredi pazarına yönelik değil; yalnızca yeniden yapılandırmaya konu ticari kredilerin değışken faizli yapılandırmalarına ilişkin olduğu, başka bir deyişle, yeni kredi tahsisi işlemlerinin, bireysel kredi yeniden yapılandırmaları ve sabit faizli ticari kredi yeniden yapılandırmalarının, kararın kapsamı dışında kaldığı,
 - İkinci olarak bildirim konusu kararın tüm Alacaklı Kuruluşları değil; yalnızca TBB üyelerini kapsadığı, yani TBB üyesi olmayan yurt dışında yerleşik Alacaklı Kuruluşların, yurt içinde yerleşik katılım bankalarının ve diğer finansal kuruluşların kararın kapsamı dışında kaldığı,
 - Üçüncü ve son olarak, bildirim konusu kararın tüm değışken faizli yeniden yapılandırmaları konu edinmediği, TLREF değışken faizi kullanımını yaygınlaştırmaya yönelik olduğu, diğer değışken faizli yapılandırmaların karar kapsamında olmadığı, TLREF'in görece yeni oluşturulan bir gösterge faiz oranı olduğu dikkate alındığında, bildirim konusu tavsiye kararın pazarın önemli bir bölümündeki rekabeti ortadan kaldırmadığı

ifade edilmiştir.

- (58) Karar'ın kapsamının sabit faizi dışarıda bırakacak şekilde sadece değışken faiz uygulamalarını içerdiği dikkate alınarak, bildirimde bulunan taraftan, yeniden yapılandırılan kredilerin ne kadarında değışken faiz oranının tercih edildiği hususu sorulmuş; ancak cevaben buna ilişkin veri sunulmasının mümkün olmadığı ifade edilmiştir. Ayrıca TBB tarafından, yeniden yapılandırmaya konu olmayacak ticari kredilerin toplam ticari krediler içindeki payı ile TLREF'in kullanıldığı yeniden yapılandırılacak kredilerin diğer değışken faizli yeniden yapılandırılacak krediler içindeki oranının ne olduğu konusunda da bilgi sunulmamıştır. Bu durum, bildirim konu kararın

yeniden yapılandırılabilir krediler içinde hangi orandaki kredi miktarını ilgilendirdiği konusunda belirlilik sağlanmasını güçleştirmiştir.

- (59) Bu çerçevede, her ne kadar tarafların sabit faiz oranı belirleme tercihinde özgür olduğu ve kararın bağlayıcı nitelikte olmayıp tavsiye niteliği taşıdığı anlaşılrsa da, TBB üyesi bankaların toplam krediler içindeki payının yüksek olması, bahse konu kararın nihayetinde bu bankaların verdiği yeniden yapılandırılmaya elverişli bütün kredileri etkileyebilecek olması ve toplam kredi hizmetleri pazarında etki doğurduğu dikkate alındığında bahse konu Karar'daki FYYÇA dışındaki yeniden yapılandırmalarda 25 milyon TL altı borçlar için getirilmek istenen değişken faiz oranı tercih edilmesi halinde faiz oranının 0-2 yıl vadeli işlemlerde TLREF+1; 2-5 yıl vadeli işlemlerde TLREF+2 şeklinde belirlenebilmesi ile tutar sınırlaması bulunmaksızın FYYÇA dışındaki bütün yeniden yapılandırmalarda TLREF oranının, kredinin kullandırım tarihinden bir iş günü öncesi ile 30 gün öncesinin (tatil gününe denk gelmesi durumunda takip eden iş günü seçilecektir) endeks verileri kullanılmak suretiyle hesaplanabilmesi ve aynı zamanda TLREF oranının 3 ayda bir güncellenebilmesine ilişkin hükümlerin piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmamasına ilişkin muafiyet koşulunu sağlamadığı kanaatine ulaşılmıştır.

d) Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması

- (60) Bildirim Formunda öncelikle yukarıda belirtilen etkinlik ve tüketici faydalarının gerçekleşmesinin TLREF gösterge faiz oranının kullanımının yoğunluğuna bağlı olduğu, TBB'nin de yapılandırmalar açısından kullanım yaygınlığını artırmak için bildirim konu Karar'ı aldığı ifade edilmiştir.
- (61) Ayrıca, TLREF faiz oranının bankaların etkisinden uzak ve şeffaf bir şekilde kamu kuruluşlarınca gerçekleştirildiği, TBB her ne kadar TLREF Komitesi içinde yer alsada T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, TCMB ve Borsa İstanbul A.Ş.'nin ağırlığını koruduğu bu yapıda TLREF'in bankaların etkisi altına alınmasının mümkün olamayacağı belirtilmiştir.
- (62) Bunlara ek olarak, Karar'da bahsi geçen gösterge faiz oranı, güncellenme sıklığı, hesaplanma yöntemi ve 25 milyon TL altındaki borçlulara yönelik nihai faiz oranının kullanılmasının TBB tarafından tavsiye edildiği; gerek borçluların gerekse de Alacaklı Kuruluşların söz konusu ölçütleri kullanıp kullanmama konusunda serbest oldukları vurgulanmıştır.
- (63) Dosya mevcudu bilgiler kapsamında, bildirim konu TBB Kararı'nın tavsiye niteliği taşıdığı anlaşılmaktadır. Öte yandan borçlu ve Alacaklı Kuruluşların sabit bir faiz oranı belirleme hususunda serbest oldukları görülmektedir. Bununla birlikte Karar'ın sadece tavsiye niteliğinde olması muafiyetin son koşulunun yerine getirilmiş olması için yeterli olmayacaktır. Öyle ki, söz konusu Karar'ın FYYÇA dışında kalan yeniden yapılandırmalara ilişkin hükümlerinin etkinlik kazanımı ve tüketici yararına ilişkin koşulları karşılamadığı açıklanmıştır. Buna ek olarak, her ne kadar Karar, tavsiye niteliği taşısa bile, sonuç olarak, hem FYYÇA kapsamındaki hem de FYYÇA kapsamı dışındaki bütün borçları ilgilendirmesi nedeniyle esasında pazarın tamamını etkileyebilecek ölçüde geniş bir uygulama alanına sahip olacaktır. Bu durum, özellikle FYYÇA-KÖU'dan yararlanmak isteyen borçluların, ya FYYÇA ile getirilen hükümlerin FYYYS'de zorunlu olarak uygulanmasıyla ya da bireysel yeniden yapılandırmalarda bildirim konu karardaki parametrelerin tavsiye niteliğinde uygulanmasıyla karşı karşıya kalmaları sonucunu doğuracaktır.

- (64) Bildirim Formunda da açıklandığı üzere, yeniden yapılandırmalardan beklenen makroekonomik faydanın gerçekleşebilmesi için borçluların buna başvurularının teşvik edilmesi önem arz etmektedir. Bu da mümkün olduğunca borçlu lehine esnetilebilecek parametrelerin getirilmesiyle mümkün olabilecektir. Nitekim FYYÇA-KÖU'nun değerlendirildiği Kurul kararında, bahse konu yapının yasal zemini irdelenmiş, rekabetçi endişe doğurabilecek belli başlı parametreler ele alınmış, bunların bağlayıcı olarak uygulanmasıyla piyasada ortaya çıkabilecek rekabet karşıtı etkiler değerlendirilmiş ve bu hükümlerin rekabetçi sürecin korunmasına dikkat edilerek uygulanması gereği vurgulanarak iki yıl süreyle muafiyet verilmiştir. Özellikle 25 milyon TL altındaki borçluların Alacaklı Kuruluşlarla müzakere kabiliyetinin zayıf olduğu düşünüldüğünde, bu miktar altındaki borçluların yeniden yapılandırmaya teşvik edilebilmeleri için daha esnek yapılandırma parametrelerinin benimsenebilmesi gereği açıktır. Nitekim 25 milyon TL üstü alacaklılar hakkında gerek FYYÇA kapsamında gerekse FYYÇA haricindeki yeniden yapılandırmalarda bağlayıcı nitelikte parametrelerin getirilmediği, getirilen parametrelerin sınırlı olduğu, bunlara ilişkin işbu bildirim konu Karar'daki hususların da tavsiye niteliği taşıdığı dikkat çekmektedir. Dolayısıyla, görece küçük piyasa aktörlerinin uygun koşullarda yeniden yapılandırma imkânına kavuşturulması yoluyla başvuruların teşvik edilmesi, alacaklıların menfaatleriyle borçluların menfaatleri arasında dengenin sağlanması ve bu sayede piyasanın rekabetçi ve sağlıklı işleyişinin sürdürülmesi için TBB kararlarının kapsamının dar tutulması gerektiği kanaatine varılmıştır.
- (65) Açıklanan sebeplerle, bildirim konu kararda yer alan 25 milyon TL altı borçların FYYÇA dışında yeniden yapılandırmaları için değişken faiz oranı tercih edilmesi halinde faiz oranının 0-2 yıl vadeli işlemlerde TLREF+1; 2-5 yıl vadeli işlemlerde TLREF+2 şeklinde belirlenebilmesi, yine FYYÇA'lar haricinde tutar sınırlaması olmaksızın bütün yeniden yapılandırmalarda TLREF oranının, kredinin kullandırım tarihinden bir iş günü öncesi ile 30 gün öncesinin (tatil gününe denk gelmesi durumunda takip eden iş günü seçilecektir) endeks verileri kullanılmak suretiyle hesaplanabilmesi ve aynı zamanda TLREF oranının 3 ayda bir güncellenebilmesine ilişkin hükümlerin muafiyetin son koşulunu da taşımadığı kanaatine ulaşılmıştır.
- (66) Bununla birlikte, ekonominin yaşadığı bu olağandışı dönemin en az hasarla atlatabilmesi ve sıkıntıya düşen piyasa aktörlerinin yeniden yapılandırma ve kredi imkanlarına kolaylıkla kavuşabilmesi için yeniden yapılandırma koşullarının mümkün olduğunca esnek, ulaşılabilir ve borçlu lehine müzakereye açık olması gereği ortadadır. Böylelikle, yapılandırma parametrelerinin kendileri aleyhine sınırlandırıcı hükümler içermediği yeniden yapılandırma imkanına kavuşacak teşebbüslerin faaliyetlerine devam etmeleri ve istihdamı sürdürebilmeleri de mümkün hale gelecektir.
- (67) Bu çerçevede, TBB'nin bildirim konu tavsiye kararında FYYÇA dışında kalan;
- 25 milyon TL altı borçların yeniden yapılandırılmasında değişken faiz oranı tercih edilmesi halinde faiz oranının 0-2 yıl vadeli işlemlerde TLREF+1; 2-5 yıl vadeli işlemlerde TLREF+2 şeklinde belirlenebilmesine dair oranların azami oranlar olacak şekilde belirlenmesi,
 - Miktar sınırlaması olmaksızın bütün yeniden yapılandırılacak borçlarda TLREF oranının 3 ayda bir güncellenebilmesine ve TLREF oranının kredinin kullandırılma tarihinden bir iş günü öncesi ile 30 gün öncesinin (tatil gününe denk gelmesi durumunda takip eden iş günü seçilecektir) endeks verileri kullanılmak suretiyle hesaplanabilmesine ilişkin hükümlerin ancak yeniden yapılandırmaya başvuracak borçlunun tercih etmesi halinde uygulanabilmesi şeklinde düzenlenmesi halinde bireysel muafiyet tanınabilecektir.

H. SONUÇ

(68) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

1. TBB Yönetim Kurulunun 27.01.2020 tarih ve 02 sayılı tavsiye kararına, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olması nedeniyle, aynı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit verilemeyeceğine,
2. TBB Yönetim Kurulunun 27.01.2020 tarih ve 02 sayılı tavsiye kararına; FYYÇA dışında kalan,
 - 25 milyon TL altı borçların yeniden yapılandırılmasında değişken faiz oranı tercih edilmesi halinde, faiz oranının 0-2 yıl vadeli işlemlerde TLREF+1; 2-5 yıl vadeli işlemlerde TLREF+2 şeklinde belirlenebilmesine dair oranların azami oranlar olacak,
 - Miktar sınırlaması olmaksızın bütün yeniden yapılandırılacak borçlarda TLREF oranının üç ayda bir güncellenebilmesine ve TLREF oranının kredinin kullandırılma tarihinden bir iş günü öncesi ile 30 gün öncesinin (tatil gününe denk gelmesi durumunda takip eden iş günü seçilecektir) endeks verileri kullanılmak suretiyle hesaplanabilmesine ilişkin hükümlerin ancak yeniden yapılandırmaya başvuracak borçlunun tercih etmesi halinde uygulanacak

şekilde düzenlenmesi halinde bireysel muafiyet tanınmasına,

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.